

POLSKA AKADEMIA NAUK
KOMITET NAUK ZOOTECHNICZNYCH
I AKWAKULTURY

**Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury
Polskiej Akademii Nauk**

Biuletyn Informacyjny

kwartalnik IV

Nr 4/2023

Warszawa, 2023

W numerze

1. Wstęp	2
2. Wydarzenia	3
3. XIII posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN	7
4. Relacje	
4.1 Międzynarodowa Konferencja pt.: „Doskonalenie żywienia w zrównoważonej produkcji zwierzęcej” w ramach XLIX Konferencji Naukowej Sekcji Żywienia Zwierząt Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury, Polskiej Akademii Nauk	9
4.2 Konferencja „WYLĘGARNIA 2023”	17
4.3 VII. International Congress on Domestic Animal Breeding Genetics and Husbandry (ICABGEH-23)”	22
4.4 XX Międzynarodowa Konferencja „Etyczne i prawne aspekty ochrony dobrostanu zwierząt”	23
4.5 V Forum Genetyczne – selekcja w małych populacjach bydła mlecznego	26
4.6 Forum Hipologiczne im. Prof. Jerzego Zwolińskiego	28
4.7 Europejskie Sympozjum Genetyki Drobiu	30
4.8 Zawody Obedience w UP w Lublinie	32
4.9 Halowe Zawody Regionalne i Towarzyskie w Skokach oraz „Felin Hobby Horse” w UP w Lublinie	33
5. Tytuły i stopnie naukowe	35
6. <i>Pro memoria</i>	39
7. Kalendarium	40

Szanowni Państwo,

grudzień sprzyja podsumowaniom. Dobiaża końca rok pełen emocjonujących, a niekiedy wręcz dramatycznych, wydarzeń zarówno w skali globalnej jak i lokalnej. Był to również czas kontynuacji szerokiego dyskursu o przyszłości zootechniki i akwakultury, w którym aktywnie uczestniczył Komitet. Służyły temu konferencje naukowe, nie ograniczające się tylko do prezentacji wyników badań naukowych, lecz coraz częściej będące miejscem debat o przyszłości produkcji zwierzęcej, z udziałem specjalistów reprezentujących zarówno naukę jak i praktykę. Na szczególnie podkreślenie zasługuje XLIX Sesja Naukowa Komisji Żywnienia Zwierząt KNZiA, zorganizowana przez Instytut Żywnienia Zwierząt i Bromatologii UP w Lublinie oraz Instytut Fizjologii i Żywnienia Zwierząt PAN im. Jana Kiełanowskiego w Jabłonie. Relacja z tego spotkania, na którym uhonorowano dorobek naukowy dwóch wybitnych Profesorów, zaprezentowana została na stronach 9-17. Konferencje naukowe mają zwykle ograniczony zasięg transmisji wiedzy. Przygotowane zostały więc także publikacje popularnonaukowe, w które zaangażowali się nie tylko członkowie KNZiA. W ten klimat dobrze wpisywało się webinarium na temat dobrostanu zwierząt, które spotkało się z dużym zainteresowaniem. W maju Komitet był organizatorem debaty z podmiotami gospodarczymi, żywo zainteresowanymi współpracą z nauką.

Z ważniejszych aktywności Komitetu warto odnotować też złożenie w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi projektu nadania uprawnień zawodowych zootechnikom i ichtiologom. Inicjatywą ostatnich miesięcy były też starania o wyodrębnienie naszej dyscypliny naukowej w strukturach Narodowego Centrum Nauki.

Rok 2023 to czas wyborów. Wybrano członków Rady Doskonałości Naukowej na kadencję 2024-2027. Powołana została Polska Komisja Akredytacyjna. W obydwu tych ważnych prestiżowych gremiach są członkowie KNZiA.

Zakończyły się również wybory do Komitetów Naukowych PAN. W imieniu nowo wybranych członkiń i członków Komitetu dziękuję za powierzone mandaty zaufania.

Kadencja obecnego KNZiA kończy się 20 maja 2024 roku. Obowiązujący regulamin wyborów znacznie różni się od dotychczasowych. Jedną z najbardziej istotnych zmian jest ograniczona możliwość uzupełnienia składu Komitetu. Zamiast 10 miejsc dla specjalistów (z pełnymi prawami członkowskimi) będą mogły być nie więcej niż trzy osoby. To może skutkować brakiem reprezentacji niektórych ośrodków i specjalności naukowych.

Dziękując Państwu za kolejny rok wspólnej pracy dla dobra polskiej zootechniki i akwakultury, życzę radosnych Świąt Bożego Narodzenia oraz wielu życiowych sukcesów i dobrego zdrowia w 2024 roku.

Tomasz Szwaczkowski

Wydarzenia

W wyborach do Rady Doskonałości Naukowej (RDN) w Zespole IV Nauk Rolniczych RDN, dyscyplinę naukową zootechnika i rybactwo reprezentować będą:

prof. dr hab. Joanna Barłowska, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie;

prof. dr hab. Sylwester Świątkiewicz, Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy w Krakowie;

prof. dr hab. Jan Udała, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie.

Minister Edukacji i Nauki powołał skład Polskiej Komisji Akredytacyjnej na kadencję 2024-2027. VII kadencja PKA rozpocznie się w dniu 1 stycznia 2024 r. i będzie trwała 4 lata. Nominację na członka PKA otrzymał **prof. dr hab. inż. Wiesław Skrzypczak**.

Wyniki wyborów do Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN

14 listopada 2023 roku zakończyło się głosowanie w wyborach do 71 Komitetów Naukowych Polskiej Akademii Nauk. Do Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN na kadencję 2024-2027 wybrani zostali:

1. Prof. dr hab. Emilia Bagnicka – Instytut Genetyki i Biotechnologii Zwierząt Polskiej Akademii Nauk
2. Prof. dr hab. Joanna Barłowska – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
3. Prof. dr hab. Monika Bugno-Poniewierska – Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
4. Prof. dr hab. Adam Cieślak – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
5. Prof. dr hab. Dorota Cieślak – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
6. Prof. dr hab. Anna Czech – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
7. Prof. dr hab. Krystyna Barbara Demska-Zakęś – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
8. Prof. dr hab. Eugeniusz Grela – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
9. Prof. dr hab. Andrzej Gugołek – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
10. Prof. dr hab. Stanisław Kondracki – Uniwersytet w Siedlcach
11. Dr hab. Paweł Konieczka – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
12. Prof. dr hab. Krystyna Koziec – Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

13. Prof. dr hab. Joanna Makulska – Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
14. Prof. dr hab. Piotr Micek – Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
15. Dr hab. Maciej Murawski – Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
16. Dr hab. Małgorzata Ożgo – Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
17. Prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk – Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
18. Dr hab. Marcin Pszczoła – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
19. Prof. dr hab. Adam Roman – Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
20. Prof. dr hab. Andrzej Sechman – Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
21. Prof. dr hab. Maria Siwek-Gapińska – Politechnika Bydgoska im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich
22. Prof. dr hab. Dariusz Skarżyński – Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności Polskiej Akademii Nauk
23. Prof. dr hab. Izabela Szczerbal – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
24. Prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
25. Prof. dr hab. Brygida Ślaska – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
26. Prof. dr hab. Piotr Ślósarz – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
27. Prof. dr hab. Jan Udała – Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
28. Prof. dr hab. Jerzy Wilde – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
29. Prof. dr hab. Anna Wójcik – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
30. Prof. dr hab. Grzegorz Zięba – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

Prof. dr hab. Marek Świtoński został uhonorowany prestiżowym medalem im. Michała Oczapowskiego, najwyższym odznaczeniem przyznawanym przez II Wydział Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN, za wybitny wkład w rozwój genetyki i genomiki zwierząt.

Prof. PBŚ dr hab. Aleksandra Dunisławska została ponownie powołana do Rady Młodych Naukowców, organu doradczego Ministra Edukacji i Nauki. Kadencja Rady rozpoczęła się 17 listopada, a zakończy 31 października 2025 r.

Zarządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 26 października 2023 r. w sprawie powołania Zespołu ekspertów do spraw programu „Regionalna inicjatywa doskonałości”

prof. dr hab. Eugeniusz Grela został powołany na eksperta w grupie dyscyplin: matematyka; nauki biologiczne; nauki chemiczne; nauki fizyczne; nauki o Ziemi i środowisku; rolnictwo i ogrodnictwo; technologia żywności i żywienia; zootechnika i rybactwo.

Dyrektor Instytutu Zootechniki PIB w Krakowie **dr Krzysztof Duda** odznaczony został Srebrnym Krzyżem Zasługi za działalność na rzecz społeczności lokalnej.

W imieniu prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy odznaczenie wręczył I wicewojewoda małopolski Ryszard Pagacz.

Minister Przemysław Czarnek wręczył medale „Zasłużony dla Nauki Polskiej Sapientia et Veritas”. Brązowy Medal Sapientia et Veritas otrzymał **dr Krzysztof Duda**, Dyrektor Instytutu Zootechniki PIB w Balicach.

Prof. dr hab. Piotr Ślósarz – Prorektor d/s Studiów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, uhonorowany został Srebrnym Medalem „LABOR OMNIA VINCIT” za krzewienie idei pracy organicznej przyznany przez Towarzystwo im. Hipolita Cegielskiego. Uroczystość odbyła się 11 grudnia w sali Senatu UPP.

Najlepiej cytowani naukowcy

Według informacji zawartych w <https://elsevier.digitalcommonsdata.com/datasets/btchxktzyw/6> wśród najczęściej cytowanych naukowców (2% populacji) w naszej dyscyplinie (zootechnika i rybactwo) znalazły się następujące osoby:

w odniesieniu do całości dorobku i za 2022 rok:

Prof. dr hab. Eugeniusz Grela (UP Lublin), prof. dr hab. Tomasz Szkudelski (UP Poznań), prof. dr hab. Piotr Tryjanowski (UP Poznań), prof. dr hab. Anna Winiarska-Mieczan (UP Lublin), prof. dr hab. Zenon Zduńczyk (IRZiBŻ PAN Olsztyn).

Najlepiej cytowani naukowcy w odniesieniu do całości dorobku:

Prof. dr hab. Marek Świtoński (UP Poznań), prof. dr hab. Adam J. Zięcik (IRZiBŻ PAN Olsztyn).

Ranking najlepiej cytowanych naukowców w 2022 roku:

Prof. dr hab. Ewa Hanczakowska (IZ-PIB Balice), prof. dr hab. Anna Hrabia (UR w Kraków), prof. dr hab. Damian Józefiak (UP Poznań), prof. dr hab. Jerzy Juśkiewicz (IRZiBŻ PAN Olsztyn), prof. Katarzyna Ognik (UP Lublin), dr Mateusz Rawski (UP Poznań), dr hab. Marcin Samiec (IZ-PIB Balice), prof. dr hab. Ewa Sawosz-Chwalibóg (SGGW Warszawa), prof. dr hab. Sylwester Świątkiewicz (IZ-PIB Balice), prof. dr hab. Małgorzata Witeska (SGGW Warszawa).

Nagrody za wdrażanie postępu w rolnictwie dla Instytutu Zootechniki PIB

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Robert Telus przyznał nagrody Państwowym Instytutom Badawczym za wybitne osiągnięcia w zakresie wdrażania postępu w rolnictwie, rozwoju wsi, rynkach rolnych i rybołówstwie.

Podczas uroczystości, która odbyła się w dniu 4 października 2023 roku w Narodowym Instytucie Kultury i Dziedzictwa Wsi, nagrody zwycięzcom wręczyła Sekretarz Stanu Anna Gembicka. Dziękując za pracę badawczą, naukową i wdrożeniową, Sekretarz zachęcała instytuty do popularyzowania swoich osiągnięć. Wydarzenie stało się również okazją do debaty, w ramach której wymieniano doświadczenia między przedstawicielami sektora rolniczego, naukowcami, a także decydentami rządowymi. W tym roku, po raz pierwszy finalistów wyłoniono na drodze konkursowej.

W gronie laureatów znaleźli się pracownicy Instytutu Zootechniki – Państwowego Instytutu Badawczego, którzy otrzymali:

I nagrodę za projekt badawczy pn. Wdrożenie selekcji wspomaganej markarami genetycznymi jako narzędzia wspierającego pracę hodowlaną u koni czystej krwi arabskiej

Zespół w składzie: prof. IZ PIB dr hab. Katarzyna Ropka-Molik, dr hab. Monika Stefaniuk-Szmukier, prof. dr hab. Monika Bugno-Poniewierska, prof. IZ PIB dr hab. Katarzyna Piórkowska, dr Agata Piestrzyńska-Kajtoch, dr inż. Tomasz Szmatoła, mgr Agnieszka Bieniek.

III nagrodę za projekt badawczy pn. Restytucja, ochrona i implementacja do hodowli kóz rasy karpackiej

Zespół w składzie: dr inż. Jacek Sikora, prof. dr hab. Jędrzej Krupiński, mgr inż. Maria Brejta, prof. IZ PIB dr hab. Aldona Kawęcka, dr inż. Marta Pasternak, dr inż. Michał Puchała, tech. Wojciech Malanek.

Wyróżnienie: Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy za osiągnięcie pn. Technologia obróbki mechanicznej karpia w gospodarstwach akwakultury i w zakładach przetwórstwa ryb. Poradnik.

Komunikat Ministra Edukacji i Nauki z dnia 3 listopada 2023 r. o zmianie i sprostowaniu komunikatu w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, w którym została skorygowana punktacja czasopism m.in. Animal Science and Genetics na 70 punktów.

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/komunikat-ministra-edukacji-i-nauki-z-dnia-03-listopada-2023-r-o-zmianie-i-sprostowaniu-komunikatu-w-sprawie-wykazu-czasopism-naukowych-i-recenzowanych-materialow-z-konferencji-miedzynarodowych>

Sprawozdanie z posiedzenia KNZiA PAN

Trzynaste posiedzenie Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury odbyło się w WARSZAWIE w Pałacu Staszica w dniu 12 października 2023 r. Otwierając posiedzenie Przewodniczący KNZiA prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski serdecznie powitał Panią prof. dr hab. Annę Rekiel, Autorkę podręcznika „Dzikie świniewate. Biologia, znaczenie w środowisku, zarządzanie populacją”, który w tym roku zdobył Nagrodę KNZiA. Przewodniczący prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski wraz z Wiceprzewodniczącym prof. dr hab. Sylwestrem Świątkiewiczem złożyli serdeczne gratulacje oraz wręczyli Pani Profesor Annie Rekiel dyplom i okolicznościową Statuetkę. Przewodniczący serdecznie podziękował Komisji Nagród KNZiA za procedowanie wniosków o Nagrodę KNZiA oraz Grupie ANIMPOL Sp. z o. o. Sp. k. w Gorzowie Wielkopolskim za ufundowanie statuetki KNZiA.

Następnie głos zabrała Pani Profesor dr hab. Anna Rekiel, która bardzo gorąco podziękowała członkom Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury za docenienie podręcznika jej autorstwa oraz przybliżyła członkom KNZiA motywy i inspiracje dotyczące powstania książki a także jej proces publikacyjny. Książka została wydana przez Wydawnictwo SGGW w Warszawie w 2022 roku. Recenzentami książki byli: dr hab. Marian Flis – prof. UP w Lublinie, dr hab. Tadeusz Kaleta – prof. SGGW w Warszawie, redakcja merytoryczna: Anna Dołomisiewicz, projekt okładki i strony tytułowej oraz redakcja techniczna: Violetta Kaska. Książka przeznaczona jest dla

Fot. Nagroda dla prof. dr hab. Anny Rekiel – autorki podręcznika „Dziki świniewate. Biologia, znaczenie w środowisku, zarządzanie populacją” (fot. A. Wójcik)

studentów kierunku hodowla i ochrona zwierząt towarzyszących i dzikich oraz kierunków pokrewnych, a także miłośników przyrody pragnących pogłębić swoją wiedzę z zakresu bioróżnorodności oraz ochrony gatunków zwierząt zagrożonych i ginących na świecie. Publikacja ma do spełnienia funkcję edukacyjną, jak i promującą konieczność zadbania o trwałość populacji dziko żyjących przedstawicieli rodziny świniewatych (*Suidae*) zamieszkujących Azję, Europę i Afrykę. Książka „Dziki świniewate. Biologia, znaczenie w środowisku,

zarządzanie populacją” stanowi bardzo cenne, wręcz unikatowe kompendium wiedzy o różnych przedstawicielach rodziny świniowatych – *Suidae*. Autorka w czasie wykładu przedstawiła pochodzenie rodziny świniowatych; podstawy najnowszej taksonomii przedstawicieli tej rodziny oraz zaprezentowała cztery plemiona: *Suini*, *Babyrusingini*, *Phacochoerini*, *Potamochoerini*. Omówiła także morfologię i biologię poszczególnych plemion oraz zagadnienia ekologiczne i etologiczne, w tym specyfikę behawioru pokarmowego, płciowego i socjalnego. Autorka odniosła się również do kwestii zagrożenia wyginięciem różnych gatunków rodziny świniowatych.

W kolejnym punkcie porządku dziennego prof. dr hab. Anna Wójcik przedstawiła przebieg spotkania w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które odbyło się w dniu 29 czerwca 2023 roku. W spotkaniu uczestniczył Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Krzysztof Cieciora wraz z pracownikami Departamentu Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii oraz Departamentu Oświaty i Polityki Społecznej oraz przedstawiciele Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk oraz Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego im. Michała Oczapowskiego. Na ręce pana Ministra Krzysztofa Cieciora złożono propozycje Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk oraz Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego im. Michała Oczapowskiego w sprawie określenia uprawnień zawodowych zootechnika i ichtiologa. Szczegółowa informacja z tego spotkania została zamieszczona w Biuletynie 2/2023 roku.

W kolejnym punkcie zebrania, prof. dr hab. Emilia Bagnicka omówiła przebieg spotkania przedstawicieli Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN z kierownictwem Narodowego Centrum Nauki, które odbyło się w dniu 20 czerwca 2023 r. W spotkaniu ze strony NCN wzięli udział: prof. dr hab. Robert Hasterok, Przewodniczący Rady NCN, prof. dr hab. Monika Kaczmarek, Członkini Rady NCN; dr hab. inż. Krystian Marszałek, Członek Rady NCN; dr Mateusz Sobczyk, Koordynator Dyscyplin NCN NZ, Magdalena Borska z Kancelarii Rady NCN; ze strony KNZiA: prof. dr hab. Emilia Bagnicka, prof. dr hab. Jan Jankowski, prof. dr hab. Krystyna Demska-Zakęś. Spotkanie dotyczyło propozycji podziału/reorganizacji panelu NZ9. Szczegółowa informacja z tego spotkania została zamieszczona w Biuletynie 2/2023 roku.

W dalszej części zostały przedstawione przez prof. dr hab. Bogumiłę Pilarczyk podejmowane działania dotyczące promocji zootechniki i rybactwa oraz kampanii na rzecz dobrostanu zwierząt. Jednym z elementów tej kampanii było webinarium z zakresu dobrostanu zwierząt towarzyszących. Szczegółowe informacje z tych działań zostały zamieszczone w Biuletynie 2/2023 i 3/2023 roku.

Na zakończenie Przewodniczący prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski podziękował zaproszonym Gościom oraz Członkom Komitetu za udział w posiedzeniu oraz życzył dalszej owocnej pracy.

prof. dr hab. Anna Wójcik

Relacje

Międzynarodowa Konferencja pt.: „Doskonalenie żywienia w zrównoważonej produkcji zwierzęcej” w ramach XLIX Konferencji Naukowej Sekcji Żywienia Zwierząt Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury, Polskiej Akademii Nauk

W dniach 25-27 września 2023 r. w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie odbyła się Międzynarodowa Konferencja pt.: „Doskonalenie żywienia w zrównoważonej produkcji zwierzęcej” („Improving nutrition in sustainable animal production”) w ramach XLIX Konferencji Naukowej Sekcji Żywienia Zwierząt Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury, Polskiej Akademii Nauk.

Gospodarzem wydarzenia był Instytut Żywienia Zwierząt i Bromatologii UP w Lublinie, który zorganizował całość Wydarzenia wraz z Instytutem Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN oraz Sekcją Fizjologii i Żywienia Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN.

Komitet organizacyjny – przewodnicząca: prof. dr hab. Renata Klebaniuk, wiceprzewodniczący: profesor instytutu dr hab. Ewa Świąch, wiceprzewodniczący: prof. dr hab. Bożena Kiczorowska, sekretarz: dr inż. Edyta Kowalczyk-Vasilev, członkowie: prof. dr hab. Małgorzata Kwiecień, prof. uczelni dr hab. Wioletta Samolińska, prof. uczelni dr hab. Marcin Taciak, prof. uczelni dr hab. Anna Winiarska-Mieczan, dr hab. Anna Tuśnio, dr inż. Marcin Barszcz, dr inż. Maciej Bąkowski, dr inż. Robert Krusiński, dr inż. Anna Danek-Majewska, mgr Agata Bielak, mgr inż. Julia Fabjanowska, mgr inż. Szymon Milewski, mgr inż. Magdalena Moczulska.

Była to już XLIX konferencja naukowa z tego cyklu. Organizując ją podjęto próbę powrotu do długoletniej tradycji wymiany myśli naukowej i doświadczeń szeroko pojętego żywienia zwierząt. Całość przedsięwzięcia była dużym wyzwaniem organizacyjnym i naukowym, zarówno ze względu na kilkuletnią, spowodowaną pandemią, przerwę w organizacji cyklicznie odbywających się do 2019 roku Konferencji Naukowych Sekcji Żywienia Zwierząt Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN, jak również trudnościami w pozyskaniu środków finansowych.

Patronat honorowy nad konferencją objęło Ministerstwo Edukacji i Nauki, JM Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk, Wojewoda Lubelski Lech Sprawka, Prezydent Miasta Lublin Krzysztof Żuk, Polska Akademia Nauk, Instytut Zootechniki Państwowy Instytut Badawczy, Polskie Towarzystwo Zootechniczne. Patronat medialny konferencji stanowiły: TVP 3 Lublin, Polskie Radio Lublin, Kurier Lubelski, Przegląd Hodowlany, Top Agrar Polska i Pro Agricola.

Komitet honorowy – prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski, KNZiA PAN, prof. dr hab. Brygida Ślaska, UP w Lublinie, dr hab. inż. Andrzej Herman, profesor instytutu, IFZZ PAN, prof. dr hab. Eugeniusz Grela, UP w Lublinie, prof. dr hab. Jan Grajewski, UKW

Fot. JM Rektor UP w Lublinie prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk

w Bydgoszczy, prof. dr hab. Damian Józefiak, UP w Poznaniu, prof. dr hab. Zygmunt M. Kowalski, UR w Krakowie, prof. dr hab. Sylwester Świątkiewicz, IZ – PIB w Balicach, prof. dr hab. Anna Wójcik, UWM w Olsztynie, dr hab. Małgorzata Grabowicz, prof. PBŚ

Komisja Fizjologii i Żywienia: prof. dr hab. Małgorzata Szumacher, czł. koresp. PAN, UP w Poznaniu, prof. dr hab. dr h.c. mult. Jan Janowski, czł. koresp. PAN, UWM w Olsztynie, prof. dr hab. Krystyna Koziec, UR w Krakowie, prof. dr hab. Ewa Łukaszewicz, UP we Wrocławiu, prof. dr hab. Jan Miciński, UWM w Olsztynie, prof. dr hab. Jacek Skomiał, IFŻZ PAN, prof. dr hab. Wiesław Sobotka, UWM w Olsztynie, prof. dr hab. Dorota Tomaszewska-Zaremba, IFŻZ PAN, prof. dr hab. Adam Zięćcik, czł. rzecz. PAN, IRZiBŻ PAN, dr inż. Sebastian Michalak, Cargill Polska.

Komitet naukowy – prof. dr hab. Adam Cieślak, UP w Poznaniu, prof. dr hab. Bożena Kiczorowska, UP w Lublinie, prof. dr hab. Renata Klebaniuk, UP w Lublinie, prof. dr hab. Cezary Purwin, UWM w Olsztynie, prof. dr hab. Małgorzata Świątkiewicz, IZ – PIB w Balicach, prof. dr hab. Wiesław Skrzypczak, ZUT w Szczecinie, dr hab. Renata Miltko, profesor instytutu, IFŻZ PAN, dr hab. Ewa Święch, profesor instytutu, IFŻZ PAN, dr hab. Marcin Taciak, prof. uczelni, SGGW w Warszawie, dr inż. Barbara Król, prof. uczelni, UP we Wrocławiu, dr hab. inż. prof. UEW Zuzanna Goluch, UP we Wrocławiu.

Projekt „Doskonalenie żywienia w zrównoważonej produkcji zwierzęcej” dofinansowany został częściowo ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Edukacji i Nauki w ramach Programu Doskonała Nauka II.

Całość wydarzenia wsparły w roli sponsorów Firmy o zasięgu krajowym i międzynarodowym związane bezpośrednio z tematyką konferencji i omawianą tematyką badań: Immuno-life, ARKOP, AGROLOK, FOSS, ALAB, BioDose, PORTICA, Wytwórnia Pasz Morawski, PROFEED, jak również firmy lokalne, m. in.: Perła, Kwiaciarnia Iwona Rodzoś, Piekarnia Pęziół, KS-graf.

W trzydniowym wydarzeniu uczestniczyło ponad 200 osób, zarówno stacjonarnie, jak i online. Naukowców oraz osób związanych z nauką i praktyką, dla których ważne są zarówno nowoczesne żywienie zwierząt, jak też dobrostan zwierząt, a w efekcie optymalna zrównoważona produkcja. W Konferencji pt.: „Doskonalenie żywienia w zrównoważonej produkcji zwierzęcej” wzięło udział 102 naukowców, zarówno z zagranicznych, jak i krajowych ośrodków naukowych i naukowo-badawczych (Japonii, Hiszpanii, Danii, Turcji, Ukrainy, Nigerii, USA, Egiptu, Pakistanu oraz Polski: m.in. z Lublina, Jabłonny, Krakowa, Balic, Wrocławia, Olsztyna, Poznania, Szczecina, Warszawy, Siedlec, Bydgoszczy).

Fot. Dyrektor Instytutu Żywności Zwierząt i Bromatologii UP w Lublinie – prof. dr hab. Renata Klebaniuk

Uroczystego otwarcia Konferencji dokonał JM Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk, natomiast Dyrektor Instytutu Żywności Zwierząt i Bromatologii UP w Lublinie, prof. dr hab. Renata Klebaniuk przywitała zaproszonych gości, wspomniała Zasłużonych dla żywności zwierząt Naukowców, którzy odeszli w ostatnich latach i zaprosiła do owocnych obrad.

Plenarny wykład inauguracyjny na temat pojawienia się beżowego tłuszczu u kurcząt jako mechanizmu adaptacji do zimnego środowiska wygłosił prof. Masaaki Toyomizu z Uniwersytetu Tohoku w Japonii. Prof. Jose Francisco Pérez z Uniwersytetu w Barcelonie omówił bardzo popularne ostatnio

w Hiszpanii zagadnienia dotyczące problemów produkcyjnych u wolno rosnących świń. Przedstawił wyzwania dla całej branży w zakresie odpowiedniego żywienia i zarządzania stadem jakie niesie za sobą produkcja świń w tym systemie. Trzecim prelegentem był prof. Jan Værum Nørgaard z Uniwersytetu Aarhus w Danii. Tematem jego wystąpienia była „Zrównoważona produkcja trzody chlewnej pod względem żywienia świń w kontekście środowiska i klimatu”.

Profesor przedstawił wyzwania jakie stoją przed branżą i wskazał na jednostki badawcze, które zajmują się zagadnieniami zrównoważonej produkcji świń na całym świecie. Prof. dr hab. Sylwester Świątkiewicz z IZ PIB w Krakowie przedstawił trendy, osiągnięcia i perspektywy badań naukowych w zakresie żywienia drobiu. We wnioskach swojego wystąpienia prof. Świątkiewicz stwierdził, że produkcja drobiarska jest jedną z najbardziej efektywnych produkcji rolniczych a badania krajowe wpisują się bardzo dobrze w trendy światowe. W aktualnych badaniach są i nadal będą podejmowane zagadnienia: wpływu żywienia na poprawę dobrostanu ptaków; obniżenie negatywnego wpływu intensywnej produkcji drobiarskiej na środowisko; wyeliminowanie środków przeciwbakteryjnych; poszukiwanie źródeł składników pokarmowych.

W kolejnej sesji plenarnej: prof. dr hab. Ewa Święch z IFiZZ PAN podzieliła się swoją wiedzą na temat mucyn w jelicie świń. Wyniki badań nad składem, właściwościami, rozmieszczeniem i wydzielaniem mucyn mogą być kamieniem milowym w zrozumieniu i leczeniu chorób związanych z komórkami jelit, ponieważ mucyny są odpowiedzialne za właściwości ochronne śluzu przed uszkodzeniami chemicznymi,

bakteryjnymi i mechanicznymi. Potwierdzono, że w przypadku mucyn, kluczowa jest dieta, w tym niedobór lub nadmiar treoniny, rodzaj i ilość dostarczanego białka oraz włókna czy obecność czynników antyżywnieniowych.

Podczas kolejnego wykładu prof. dr hab. Adam Cieślak z UP w Poznaniu omówił „Żywniowe metody ograniczania emisji metanu od krów mlecznych”. Stwierdził, że aby ograniczyć emisję metanu można rozważyć dalszą intensyfikację produkcji, modelowanie dawki pokarmowej, także w oparciu o pastwisko; wpływanie na funkcjonowanie żywca poprzez różnego rodzaju suplementację. Prowadzone są też prace w kierunku selekcji zwierząt na niską emisyjność CH_4 .

Następnie głos zabrał prof. dr hab. Piotr Micek z UR w Krakowie, który przedstawił zagadnienie: „Białko rzepakowe w żywieniu przeżuwaczy – czy istnieje konieczność jego ochrony?” Profesor wskazał na wysokie miejsce naszego kraju wśród największych producentów rzepaku. Zwrócił uwagę na nowe „000” odmiany żółtonasienne i ich właściwości predysponujące do żywienia krów. W świetle nowych badań białko rzepakowe może być efektywnie wykorzystywane do syntezy białka mikrobiologicznego. Chodzi o zawartość w nim krucyferyny i napiny, które mają bardzo ciekawe właściwości. Dobrym rozwiązaniem może być uszlachetnianie produktów rzepakowych poprzez fermentowanie. Dochodzi wówczas do obniżenia zawartości włókna i substancji antyodżywczych. Wyjaśnił również, że zbyt duży udział w dawce pokarmowej białka, które nie ulega rozkładowi w żywcu, zwłaszcza przy niewłaściwej obróbce termicznej, może przyczynić się do jego niedoboru i w efekcie ograniczenia produktywności krów.

Fot. Uczestnicy Konferencji

Ostatni wykład plenarny pt. „Rozszerzając horyzonty zastosowań: w poszukiwaniu naturalnych dodatków paszowych” przedstawił prof. dr hab. Tomasz Niemiec z SGGW w Warszawie. Profesor wskazał, że mimo ogromnej już liczby zarejestrowanych dodatków paszowych badacze nadal poszukują rozwiązań, które są obecne w naturze, a mogą zrewolucjonizować żywienie zwierząt. Przebadano pod tym kątem np. oliwnik baldaszkowaty, ekstrakt z raka pręgowatego o właściwościach antyoksydacyjnych, poprawiających żywotność komórek, oraz zmniejszających ekspresję białek opornych na stany alergiczne. Z kolei przy zastosowaniu opoki (produkt podobny do ziemi okrzemkowej) w ilości 1% jako dodatku do paszy wykazano w mięśniach piersiowych ptaków zwiększoną zawartość kolagenu. Badania wykazują także dobry wpływ opoki na układ immunologiczny i ochronę przed negatywnym wpływem ochratoksyny. Może być ona właściwym adiuwantem do szczepionek.

Podczas obrad – prezentacji doniesień oraz posterów omawiano zagadnienia związane z optymalizacją produkcji zwierząt monogastrycznych: drobiu i trzody chlewnej, zwierząt przeżuwających oraz ryb w aspekcie poprawy dobrostanu, warunków produkcji i jakości produktów pochodzenia zwierzęcego, jakości pasz, ze szczególnym uwzględnieniem naturalnych dodatków paszowych oraz procesów ich przetwarzania, a także żywienia zwierząt towarzyszących. W sumie podczas konferencji wygłoszono 8 wykładów plenarnych oraz zaprezentowano 40 prac w formie doniesień lub posterów. Autorzy najlepszych wystąpień w Sesji Młodych Naukowców zostali nagrodzeni oraz uhonorowani dyplomami.

Podczas Konferencji odbyło się posiedzenie Komitetu Nauk Zootechnicznych, w trakcie którego omówiono bieżące sprawy organizacyjne, zaproponowano do realizacji nowe przedsięwzięcia, jakie może podjąć KNZiA PAN w porozumieniu z jednostkami naukowymi i naukowo-badawczymi. Zdecydowano również, że kolejne Sesje będą odbywały się co dwa lata, a gospodarzem następnej – jubileuszowej, ponieważ już pięćdziesiątej Konferencji Naukowej Sekcji Żywienia Zwierząt Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk, będzie Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

W ramach konferencji zorganizowano również uroczyste podsumowanie pracy zawodowej dwóch Profesorów związanych od wielu lat z KNZ PAN (obecnie KNZiA PAN), których zainteresowania oraz ścieżki naukowo-badawcze wielokrotnie były zbieżne, uzupełniające się: **profesora dr. hab. Eugeniusza R. Greli** – profesora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, oraz **profesora dr. hab. Jacka Skomiała** – profesora oraz dyrektora Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt im. Jana Kielanowskiego Polskiej Akademii Nauk.

Chwila zgromadziła wielu gości, nie tylko świata nauki, ale również przyjaciół i najbliższych dla Jubilatów osób. Po przedstawieniu sylwetek naszych Profesorów przyszedł czas na gratulacje od Organizatorów, władz Ośrodków Naukowych i Naukowo-Badawczych z którymi związani byli i/lub są Jubilaci, a także wypromowanych Doktorantów, Habilitantów, byłych i obecnych współpracowników, przyjaciół. Następnie podziękowania, w ciepłych słowach wyrazili Panowie Profesorowie. Końcowym punktem wzruszającej chwili był upominek muzyczny – muzyka filmowa w wykonaniu kwartetu smyczkowego Anima.

Prof. dr hab. Eugeniusz R. Grela

Absolwent Wydziału Zootechnicznego AR w Lublinie (1977 r.). Od roku 1976 zatrudniony w Instytucie Żywienia i Higieny Zwierząt. W 1982 roku uzyskał stopień doktora. W 1990 r. otrzymał stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie zootechniki. W tym też roku został awansowany na stanowisko docenta, a od 1992 roku zatrudniony na stanowisku prof. nadzwyczajnego. Tytuł naukowy profesora otrzymał w 1996 roku. Od roku 2001 jest zatrudniony na stanowisku profesora zwyczajnego, zaś od 2018 na stanowisku profesora. Od 1995 do 2016 r. dyrektor Instytutu Żywienia Zwierząt. W latach 1996-2002 prodziekan Wydziału, a w latach 2008-2016 Dziekan Wydziału Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, zaś w okresie 2016-2018 Prorektor ds. organizacji i rozwoju Uczelni.

Odbył kilka staży naukowych, m.in. w Uniwersytecie w Mesynie we Włoszech (1986), w Narodowym Instytucie Produkcji Zwierzęcej w Foulum, w Danii, stypendium Ministerstwa Edukacji Narodowej (X-XII.1989). Na przełomie lat 1992/1993 przez 10 miesięcy był stypendystą A. von Humboldta na Uniwersytecie w Getyndze (Niemcy).

Od 2008 roku jest członkiem Komitetu Nauk Zootechnicznych Polskiej Akademii Nauk, zaś od 2020 roku także Prezydium Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN. Członek Rady Naukowej Instytutu Zootechniki Państwowego Instytutu Badawczego w Balicach (2008-2012), zaś od 2016 przewodniczący Rady Naukowej IZ-PIB. Od 2012 roku do chwili obecnej członek Rady Naukowej Instytutu Fizjologii Żywienia Zwierząt Polskiej Akademii Nauk w Jabłonie oraz od 2016 członek Rady Naukowej Państwowego Instytutu Weterynaryjnego-PIB w Puławach.

Kierował, kieruje lub był/jest głównym wykonawcą 12 projektów badawczych z NCBiR, ARiMR lub MRiRW. Współpracował z ośrodkami doradztwa rolniczego jako wykładowca (26 referatów, 6 ulotek) oraz był wiceprzewodniczącym Społecznej Rady Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach (1994-1998) oraz w CDR w Radomiu jako członek, a następnie jako wiceprzewodniczący SRDR w okresie 1996-2001. Obecnie ekspert ds. rolnictwa ekologicznego w zakresie chowu świń (Transfer wiedzy i działalność informacyjna, MRiRW). Jako wykładowca i konsultant współpracował lub aktualnie współpracuje z licznymi firmami krajowymi (Ekoplón, LNB, JHJ, Arkop, Feed star, Nobilla, Orfa, Progress, Ravimed) i zagranicznymi (Cargill, DSM, Lohman, Pellonpaja, Sano, Danstar Ferment AG).

Główne osiągnięcia naukowe: Opracowanie technologii produkcji preparatu białkowego z lucerny i jego zastosowanie w żywieniu zwierząt gospodarskich; Opracowanie i wdrożenie żywieniowych metod ograniczania wydalania do środowiska pierwiastków biogennych: azotu i fosforu; Opracowanie dla żywienia zwierząt alternatywnych do soi GM krajowych źródeł pasz białkowych poprzez uprawę nowych odmian, technologiczne uzdatnianie, np. fermentację oraz zastosowanie dodatków paszowych, np., enzymy, kwasy organiczne, probiotyki; Opracowanie zaleceń (norm) żywienia świń (trzy wydania, ostatnie w 2020 roku); Wdrożenie

nowoczesnych technologii żywienia świń i drobiu z udziałem mieszanek ziołowych i kwasów organicznych; Zastosowanie alternatywnych do antybiotykowych stymulatorów wzrostu dodatków paszowych w żywieniu świń, drobiu i bydła; Opracowanie i wdrożenie technologii żywienia świń w rolnictwie ekologicznym, w tym opracowanie wartości pokarmowej pasz stosowanych w chowie ekologicznym.

Autor bądź współautor 338 publikacji, w tym 129 prac indeksowanych w bazie Web of Science przy średniej liczbie cytowań na pozycję 9,96; 46 rozdziałów w monografii, 173 w materiałach konferencyjnych i 7 podręczników (2 zagraniczne w j. angielskim i niemieckim) oraz Norm (zaleceń) Żywienia Świń (2014, 2015 i 2020). Promotor 14 prac doktorskich, w tym jedna zagraniczna z Cypru. Pod Jego opieką wykonano 138 prac magisterskich oraz 48 inżynierskich i 16 licencjackich. Opracował 12 recenzji wydawniczych prac habilitacyjnych, 24 oceny prac i dorobku naukowego na stopień dr hab., 3 na stanowisko profesora nadzwyczajnego i 2 na stanowisko profesora zwyczajnego oraz aż 19 wniosków na tytuł profesora. Był recenzentem 33 rozpraw doktorskich.

Prof. dr hab. Jacek Skomiał

Absolwent Wydziału Zootechnicznego Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. W 1983 r. uzyskał stopień doktora nauk rolniczych, a w 1994 r. stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie zootechniki – żywienia zwierząt. Pracował jako asystent, adiunkt, i prof. nadzw. w Katedrze Żywienia Zwierząt i Gospodarki Paszowej Wydziału Zootechnicznego SGGW, a następnie jako docent w Instytucie Fizjologii i Żywienia Zwierząt im. Jana Kielanowskiego PAN w Jabłonninie. Tytuł profesora nauk rolniczych otrzymał w 2005 r. W 2009 r. został kierownikiem Zakładu Podstaw Żywienia Zwierząt Monogastrycznych w Instytucie.

W latach 1998-2002 kierownik studiów doktoranckich na Wydziale Nauk o Zwierzętach SGGW, a w latach 2002-2003 pełnił funkcję Prodziekana do spraw Nauki i Współpracy z Zagranicą. W 2003 r. został dyrektorem Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt im. Jana Kielanowskiego PAN. W 2015 r. ponownie został dyrektorem Instytutu, a jego kadencja trwała do 2019 r.

Prof. Jacek Skomiał odbył staż naukowy w Michigan State University, był stypendystą Dekabana na British Columbia University w Kanadzie, był na wyjeździe studyjnym w RPA oraz Kirgistanie jako ekspert do spraw żywienia w kirgisko-szwajcarskim programie mlecznym.

Wieloletni członek rad naukowych Wydziału Nauk o Zwierzętach, Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt im. Jana Kielanowskiego PAN, Instytutu Zootechniki – Państwowego Instytutu Badawczego, Instytutu Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu. Był także członkiem Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, Komitetu Redakcyjnego Animal Science Papers and Reports, a także członkiem Komitetu Nauk Zootechnicznych PAN oraz Przewodniczącym Sekcji Żywienia Zwierząt od

2012 do 2021 r. W Komitecie Badań Naukowych był członkiem sekcji zootechniki oraz przewodniczącym Sekcji Nauk o Zwierzętach Hodowlanych. Był również członkiem panelu recenzentów w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W 2013 r. objął funkcję redaktora naczelnego *Journal of Animal and Feed Sciences*. Organizator wielu konferencji naukowych m.in. konferencji Młodych Badaczy „Fizjologia i biochemia w żywieniu zwierząt”.

Działalność naukowa prof. Jacka Skomiała koncentrowała się na zagadnieniach związanych z poprawą wykorzystania białka przez świnie, możliwością zastąpienia deficytowych zbóż roślinami okopowymi, stosowaniem zabiegów mechanicznych i barotermicznych w celu poprawy wykorzystania pasz, bilansowaniem aminokwasów w dawkach dla tuczników i wpływem na wykorzystanie paszy i zanieczyszczenie środowiska, efektywnością stosowania dodatku betainy w żywieniu świń, poprawą jakości wieprzowiny, optymalizacją żywienia kurcząt brojlerów, wpływem bioaktywnych składników paszy na rozwój jelita i aktywność mikrobiologiczną w przewodzie pokarmowym prosiąt, a także z przemianami składników odżywczych w żwaczu i możliwościami ich modyfikowania.

Profesor Jacek Skomiał jest autorem lub współautorem łącznie 318 publikacji, w tym 122 prac oryginalnych, z których 68 zostało opublikowanych w czasopismach uwzględnionych w *Web of Science* oraz 20 monografii i podręczników. Pod jego kierunkiem zrealizowane zostały 4 prace doktorskie, wykonał 13 recenzji dorobku na tytuł profesora, 11 w postępowaniach habilitacyjnych i 10 doktorskich.

W czasie konferencji swoją ofertę zaprezentowało kilkanaście firm działających w przestrzeni gospodarczej, zarówno związanej z rolnictwem, jak również analityki chemicznej wykorzystywanej w badaniach naukowych, z których kilka przedstawiło swoją ofertę również w formie prezentacji multimedialnych. Arkadiusz Płatek z firmy Bio-dose omówił znaczenie postbiotyków w żywieniu trzody chlewnej. Maciej Zglenicki z firmy Agrolok zaprezentował autorskie rozwiązania żywieniowe na bazie produktów rzepakowych oraz rodzimej produkcji pasz białkowych (bez GMO). Zaznaczył jak ważne dla bezpieczeństwa białkowego kraju jest posiadanie własnych komponentów paszowych, o właściwym profilu białka i wartości energetycznej dostosowanej do potrzeb współczesnych, wysokowydajnych zwierząt. Roman Komor z firmy Foss przedstawił nowości w analizatorach pasz i materiałów paszowych. MycoFoss™ to pierwsze w historii rozwiązanie do wykrywania mykotoksyn, które łączy w sobie automatykę pracy i szybkość działania. Omówił także NIRS™DS3 – innowacyjny analizator, który łączy sprawność analityczną z najnowszym oprogramowaniem i usługami sieciowymi.

Uczestnicy Wydarzenia wzięli również udział w Wizycie Studyjnej w Ośrodku Jeździeckim i Arenie Konnej UP w Lublinie – w Felinie oraz wyjeździe studyjnym do ośrodka doświadczalnego UP w Bezku.

Ostatnim punktem było podsumowanie całości Wydarzenia. Prof. dr hab. Bożena Kiczorowska, kierownik Zakładu Żywienia Zwierząt, Instytutu Żywienia Zwierząt i Bromatologii oraz Prodziekan Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki UP w Lublinie wraz z przewodniczącą zespołu oceniającego wystąpienia uczestników

w Sesji Młodych Naukowców, wręczyły nagrody i dyplomy. W podsumowaniu Pani Profesor przedstawiła w liczbach kończące się Wydarzenie, stwierdziła że żywienie zwierząt było i nadal pozostaje ważnym elementem badań naukowych. Zaznaczyła, że celem konferencji było podkreślenie istotności tych zagadnień w kontekście wyzwań unijnej i światowej gospodarki, co w pełni się udało. Profesor dr hab. Tomasz Szwaczkowski, przewodniczący Sekcji Żywienia Zwierząt Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN ogłosił następnego organizatora „Konferencji Żywniowej”, którym będzie Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. To wydarzenie już za dwa lata. Oficjalnego zamknięcia Wydarzenia: Międzynarodowej Konferencji pt. „Doskonalenie żywienia w zrównoważonej produkcji zwierzęcej” („Improving nutrition in sustainable animal production”) w ramach XLIX Konferencji Naukowej Sekcji Żywienia Zwierząt Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury, Polskiej Akademii Nauk dokonała Prof. dr hab. Renata Klebaniuk – przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego Konferencji, dziękując wszystkim uczestnikom, osobom zaangażowanym w organizację Wydarzenia, pozyskanie środków do jego realizacji i włożony trud naukowy i logistyczny.

Całość wydarzenia można obejrzeć:

<https://www.youtube.com/watch?v=JreHH1AdxIU>

<https://www.youtube.com/watch?v=Lj5WjJ9dwHs>

Streszczenia prezentowanych na Konferencji wykładów, referatów i doniesień dostępne są po linkiem <https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2023/09/Materialy-Konferencyjne-Doskonalenie-Zywienia.pdf>.

Organizatorzy

Konferencja „WYLĘGARNIA 2023”

Miejscem organizacji tegorocznej konferencji „Wylęgarnia” była miejscowość Cedzyna położona kilka kilometrów od Kielc. Konferencja została zorganizowana w ramach projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w ramach Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” na lata 2014-2020, Priorytetu 2 „Wspieranie akwakultury zrównoważonego środowiska, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy”, w zakresie działania: „Promowanie kapitału ludzkiego i tworzenie sieci kontaktów” (Umowa Nr 00002-6521.6-OR1400001/23 z dnia 28 lipca 2023 r.). W sumie w 2023 r. zorganizowano dwie konferencje, pierwszą na przełomie sierpnia i września poświęconą wylęgarnictwu i akwakulturze („Wylęgarnia 2023”) i drugą w październiku, skierowaną do rybackich użytkowników wód otwartych, jezior, rzek i zbiorników zaporowych. Tym faktem można tłumaczyć dość długi tytuł projektu, który brzmiał „*Promowanie kapitału ludzkiego i tworzenie sieci kontaktów w zakresie wylęgarnictwa i podchowu organizmów wodnych – Wylęgarnia 2023 (etap I). Promowanie wiedzy o akwakulturze wspierającej hodowców i rybackich użytkowników wód śródlądowych (etap II)*”. Beneficjentami

przedmiotowego projektu był Instytut Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza-PIB (IRS-PIB) i Polskie Towarzystwo Rybackie w Poznaniu (PTR w Poznaniu). Do organizacji projektu aktywnie włączyła się też Katedra Ichtiologii i Akwakultury Wydziału Bioinżynierii Zwierząt Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (UWM Olsztyn). Szczegółowy opis pierwszego etapu projektu, któremu nadano akronim „Wylęgarnia 2023” można znaleźć na stronie internetowej www.wylegarnia2023.infish.com.pl, którą stworzono w ramach jego realizacji.

Konferencję „Wylęgarnia 2023” zorganizowano w dniach 31 sierpnia – 1 września 2023 r. w Hotelu Uroczysko SPA & Wellness położonym nad Zalewem Cedzyna (fot. 1, 2).

Fot. 1. Widok na Zalew Cedzyna nad którym położony jest Hotel Uroczysko SPA & Wellness (fot. Z. Zakęś)

Fot. 2. Hotel Uroczysko SPA & Wellness miejsce organizacji konferencji „Wylęgarnia 2023” (fot. Z. Zakęś)

Jej temat przewodni, bardzo na czasie, brzmiał „Wylęgarnictwo i środowisko”. W sumie przedstawiono 37 doniesień poświęconych prośrodowiskowej funkcji wylęgarnictwa i akwakultury, głównie zagadnieniom ochrony naturalnych zasobów ichtiofauny. Oprócz doniesień ściśle związanych z tematem wiodącym swoje miejsce znalazły zagadnienia dotyczące m.in. rozrodu i żywienia ryb. W konferencji udział wzięło 80 osób reprezentujących tzw. praktykę rybacką, administrację państwową i samorządową, organizacje wędkarskie i jednostki naukowe (na tyle bowiem organizatorzy otrzymali dofinansowanie w ramach przedmiotowej operacji) [fot. 3].

Konferencję otworzyli Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego prof. dr hab. Zdzisław Zakęś (IRS-PIB, KNZiA PAN) i członek Komitetu dr Maciej Rożyński (IRS-PIB) [fot. 4]. W sumie przeprowadzono 3 sesje referatowe, na które złożyło się 18 wykładów. Pierwsze dwie sesje prowadzili prof. dr hab. Krystyna Demska-Zakęś (UWM Olsztyn, KNZiA PAN) i dr Maciej Rożyński. Referat wprowadzający dotyczył statusu rodzimych gatunków ryb i miał on charakter przeglądowny. Kolejne wystąpienie miało już bardziej szczegółowy charakter, a jego temat dotyczył efektów i perspektyw restytucji jesiotra ostronosego w zlewisku Morza Bałtyckiego.

Fot. 3. Uczestnicy konferencji „Wylęgarnia 2023” w czasie sesji referatowej (fot. S. Krejszef)

Fot. 4. Otwarcie konferencji przez Przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego Konferencji „Wylęgarnia 2023” prof. dr. hab. Zdzisława Zakęsia (IRS-PIB, KNZiA PAN) i członka Komitetu dr. Macieja Rożyńskiego (IRS-PIB) (fot. S. Krejszef)

W czasie konferencji zapoznano zgromadzonych ze stanem wiedzy o kontrolowanym rozrodzie gatunków rzadkich i chronionych w Polsce, czyli takich ryb jak: brzanka, piskorz, różanka, piekielnica, ślíz pospolity, koza pospolita, strzebla błotna i głowacz białopłetwy. Gatunków o bardzo dużym znaczeniu ekologicznym, których materiał zarybieniowy, z uwagi na brak znaczenia gospodarczego, nie jest produkowany w komercyjnych obiektach akwakultury zachowawczej. Kolejny wykład dotyczył problematyki utrzymywania tarlaków, rozrodu i podchowu karpiokształtnych ryb reofilnych, gatunków o rosnącym znaczeniu gospodarczym, szczególnie w obwodach rybackich, w których prowadzony jest wędkarski model ich rybackiego użytkowania. Ocenę efektów zarybień wód otwartych umożliwia znakowanie ryb i w tym obszarze badawczym mieścić się kolejny wykład, który dotyczył wpływu implantacji pasywnych zintegrowanych transponderów (PIT) na stan kondycyjny i dobrostan młodocianego pstrąga potokowego. Wśród referatów związanych z żywieniem ryb uwagę uczestników konferencji zwrócił wykład odnoszący się do zagadnienia znaczenia fitoestrogenów dla akwakultury. Związki te, występujące w roślinnych komponentach paszowych, mogą być wprowadzone do organizmu ryby poprzez paszę, a w rezultacie również do środowiska wodnego, co może mieć wpływ m.in. na funkcjonowanie układu rozrodczego ryb. Pierwszy dzień konferencji zamknęła sesja posterowa, na której zaprezentowanych zostało 19 plakatów (fot. 5), a całość zwieńczyła uroczysta kolacja (fot. 6).

Fot. 5. Sesja posterowa w czasie trwania konferencji „Wylęgarnia 2023” (fot. M. Hopko)

Fot. 6. Uroczysta kolacja zorganizowana na zakończenie pierwszego dnia konferencji (fot. S. Krejszeff)

Fot. 7. Pokłosie merytoryczne projektu „Wylęgarnia” (fot. H. Chmielewski)

Wylęgarnictwo i środowisko

Wydawnictwo
Instytut Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza-PIB

1000000000

Moderatorami sesji referatowych w drugim dniu konferencji byli dr hab. Rafał Kamiński (IRS-PIB) i dr Maciej Rożyński. Prezentowane wykłady dotyczyły: wpływu podwyższonej mineralizacji wody (zasolenia) na rozwój zarodkowy wybranych gatunków ryb, nowatorskich biotechnik produkcji materiału zarybieniowego, spraw związanych ze zdrowiem i żywieniem ryb karpiokształtnych. Najważniejszym merytorycznym efektem realizacji projektu jest licząca 280 stron recenzowana monografia zatytułowana „Wylęgarnictwo i środowisko” (fot. 7).

*prof. dr hab. Zdzisław Zakęś, Zakład Akwakultury,
Instytut Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza-PIB*

VII. International Congress on Domestic Animal Breeding Genetics and Husbandry (ICABGEH-23)”

[\(https://www.icabgeh.com/\)](https://www.icabgeh.com/)

W dniach 18-20 września w Krakowie odbył się VII. International Congress on Domestic Animal Breeding Genetics and Husbandry (ICABGEH-23), którego tematyka dotyczyła szeroko pojętych zagadnień z zakresu hodowli i chowu zwierząt gospodarskich, akwakultury i weterynarii. Jego współorganizatorami byli: Politechnika Bydgoska im. J.J. Śniadeckich (PBS), Uniwersytet Rolniczy w Krakowie im. Hugona Kołłątaja, Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi (Turcja), Niğde Ömer Halisdemir University (Turcja), Kahramanmaraş, Sütçü İmam University (Turcja) oraz Centrum Innowacji Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie sp. z o.o. Patronat honorowy nad ICABGEH-23 objęło Polskie Towarzystwo Zootechniczne im. M. Oczapowskiego, natomiast partnerami wspierającymi zostali: EC TEST Systems (www.ects.pl), Ekoplone (www.ekoplone.pl/), Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka (<https://pfhb.pl/>), Lucta Polska (www.lucta.com), ICB Pharma (<https://icbpharma.com>), Proteon Pharmaceuticals SA (<https://www.proteonpharma.com/>) i Sansevera sp. z o.o. (<https://sansevera.pl/>)

W Konferencji uczestniczyło 150 naukowców z 16 krajów Europy, Azji i Afryki: tj.: Algieria, Bułgaria, Czechy, Dania, Filipiny, Francja, Iran, Kazachstan, Nigeria, Pakistan, Polska, Republika Południowej Afryki, Turcja, Ukraina, Węgry, Włochy.

W sesji plenarnej, która odbyła się pierwszego dnia kongresu wykłady wygłosili: dr Margrethe Therkildsen z Aarhus University (Dania) – „Sustainable beef production – impact on beef quality”, dr Laurent Journaux z France Génétique Elevage – “How French organizations succeed to implement genomic selection for all ruminant species?” oraz dr Petr Sláma z Mendel University Brno (Czechy) – „3D cell culture: the future of animal research?”

Fot. Uczestnicy Kongresu (fot. M. Kolenda)

Łącznie podczas ICABGEH-23 przedstawiono 105 doniesień naukowych, z którymi można zapoznać się na stronie konferencji (<https://www.icabgeh.com/>). Ponadto, część wystąpień opublikowana zostanie w czasopiśmie naukowych, które objęły patronat medialny nad wydarzeniem, tj.:

Veterinary Sciences (<https://www.mdpi.com/journal/vetsci>), Biology and Life Sciences Forum (<https://www.mdpi.com/journal/blsf>), Black Sea Journal of Agriculture (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/bsagriculture>) oraz Black Sea Journal of Engineering and Science (<https://dergipark.org.tr/en/pub/bsengineering>).

Na zakończenie konferencji ogłoszono, że VIII. International Congress on Domestic Animal Breeding Genetics and Husbandry (ICABGEH-24) odbędzie się w Antalyi w Turcji w dniach 23-25 września 2024 r.

*prof. dr hab. Dariusz Piwczyński
dr hab. Marcin Lis, prof. URK
Wiceprzewodniczący ICABGEH-23*

XX Międzynarodowa Konferencja „Etyczne i prawne aspekty ochrony dobrostanu zwierząt”

W dniach 2-3 października 2023 roku odbyła się w Toruniu **XX Międzynarodowa Konferencja „Etyczne i prawne aspekty ochrony dobrostanu zwierząt”** zorganizowana przez: Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Instytut Medycyny Weterynaryjnej, Katedrę Ochrony Zdrowia Publicznego i Dobrostanu Zwierząt wraz z Sekcją Dobrostanu Zwierząt i Higieny Środowiska Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych. Patronat honorowy konferencji objął JM Rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu – prof. dr hab. Andrzej Sokala oraz lek. wet. Paweł Niemczuk – Główny Lekarz Weterynarii. Inicjatorem organizowanej w dniu Św. Franciszka (Światowy Dzień Zwierząt) od ponad 20 lat międzynarodowej konferencji pod ogólnym tytułem „Etyczne i prawne aspekty ochrony dobrostanu zwierząt” jest prof. dr hab., dr h.c. mult. Roman Kołacz (fot. 1).

Fot. 1. Inicjator konferencji – prof. dr hab., dr h.c. mult. Roman Kołacz (fot. A. Wójcik)

Podczas konferencji prelegenci z Polski i zagranicy podjęli tematy związane z dobrostanem zwierząt w różnych kontekstach. Stan zaawansowania prac w sprawie metkowania żywności ogólnounijnym znakiem jakości dobrostanu zwierząt przedstawił Komisarz ds. Rolnictwa UE – Janusz Wojciechowski (fot. 2). Wyniki kontroli dobrostanu zwierząt w rzeźniach w Polsce w latach 2018-2022 przedstawił prof. dr hab. Paweł Niemczuk. Profesor Jorg Hartung (University of Veterinary Medicine Hannover) zapoznał słuchaczy z nadzorem i kontrolą dobrostanu zwierząt w gospodarstwach hodowlanych, transporcie i ubojniach oraz w schroniskach dla zwierząt i ogrodach zoologicznych w Niemczech. Profesor Alice V. Stanton (Royal College of Surgeons in Ireland) – w swoim wystąpieniu przedstawiała fakty i mity dotyczące czerwonego mięsa i jego zagrożenia dla zdrowia. Problematyka dobrostanu świń była tematem wykładu dr. Sergi Lopeza Verge z Hiszpanii, który skupił się na rozwiązaniach poprawiających odporność na stresory i dobrostan prosiąt odsadzanych w warunkach komercyjnych. Profesor Zbigniew Dobrzański (UP we Wrocławiu) – na zakończenie wykładu „Od zoohigieny do dobrostanu zwierząt” podkreślił, że „dyscyplina naukowa i dydaktyczna „dobrostan zwierząt” powstała na bazie „zoohigieny”, i wiele obszarów wiedzy wzajemnie się przenikają i uzupełniają i są ważnymi dziedzinami w praktyce hodowlanej i ochronie zdrowia zwierząt” (fot. 3). Wykład prof. dr. hab. Zygmunta Pejsaka, dotyczył niskiego poziomu dobrostanu i reakcji stresowych oraz konsekwencji jakie niosą one dla zdrowia zwierząt. Do zagadnień tych nawiązywał wykład dr. Macieja Nowaka (Huvepharma), który omówił jak na przestrzeni wie-

Fot. 2. Komisarz ds. Rolnictwa UE – Janusz Wojciechowski (fot. A. Wójcik)

Fot. 3. Profesor Zbigniew Dobrzański – UP we Wrocławiu (fot. A. Wójcik)

ków postrzegamy ból („Ból u zwierząt w epoce przed i po Kartezjuszu”). Kolejny interesujący wykład przedstawił prof. dr hab. Romuald Zabielski (SGGW Warszawa) na temat konsekwencji zmian klimatycznych dla dobrostanu zwierząt. Zagadnienie prawne, etyczne i praktyczne aspekty eutanazji zwierząt gospodarskich w sytuacjach nadzwyczajnego naruszenia ich dobrostanu zostały omówione przez dr. Michała Rudego (UMK Toruń). Konferencja nie skoncentrowała się tylko na zwierzętach gospodarskich. Prelegenci podjęli m.in. temat problematyki bezdomności oraz dobrostanu zwierząt towarzyszących w kontekście działań organizacji pozarządowych. Były to

wykłady: Darii Pilewskiej z OTOZ Animals-Bydgoszcz – „Problematyka bezdomności oraz dobrostanu zwierząt towarzyszących w kontekście działań organizacji pozarządowych” oraz dr. Macieja Prosta (Zachodniopomorski Wojewódzki Lekarz Weterynarii) – „Obsesyjne gromadzenie zwierząt w aspekcie społecznym i dobrostanu zwierząt”.

Program, oprócz wykładów, wypełniły także dwa panele dyskusyjne, w których głos zabrali liczni eksperci (fot. 4): „Czego oczekujemy od nowego prawa w zakresie dobrostanu zwierząt oraz od nadzoru i kontroli Inspekcji Weterynaryjnej w tym zakresie?” oraz „Aktualne tematy konferencji i reminiscencje XIX Konferencji „Etyczne i prawne aspekty ochrony dobrostanu zwierząt – Toruń 2022”.

Fot. 4. Panel dyskusyjny (fot. A. Wójcik)

Zwieńczeniem pierwszego dnia obrad był Koncert Jubileuszowy z okazji XX Międzynarodowej Konferencji „Etyczne i prawne aspekty ochrony dobrostanu zwierząt” oraz 50-lecia pracy naukowej prof. dr. hab., dr h.c. mult. Romana Kołacza.

Roman Kołacz ukończył studia weterynaryjne w roku 1973 na Wydziale Weterynaryjnym Akademii Rolniczej we Wrocławiu podejmując pracę naukową bezpośrednio po ukończeniu studiów w byłej Katedrze Zoohigieny AR we Wrocławiu, obecnie Katedra Higieny Środowiska i Dobrostanu Zwierząt wydział Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu. Od 2019 roku jest zatrudniony w Katedrze Ochrony Zdrowia Publicznego i Dobrostanu Zwierząt UMK w Toruniu. W latach 2002-2008 był prorektorem, a w latach 2008-2016 rektorem Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Profesor Roman Kołacz jest specjalistą w dziedzinach higieny i dobrostanu zwierząt oraz ekotoksykologii. Jest autorem lub współautorem ponad 400 publikacji, w tym 186 prac eksperymentalnych i przeglądowych, 31 ekspertyz i opinii sądowych, wielu podręczników i skryptów – w tym dwóch wydań (2006 i 2019) pierwszego w Polsce podręcznika akademickiego: Higiena i dobrostan zwierząt gospodarskich oraz współautorem 2 podręczników europejskich: Farm animal welfare, environ-

ment & food quality interaction studies i Meat Quality Genetic and Environmental Factors. Był promotorem 10 prac doktorskich. Członek kilku towarzystw naukowych, m.in. ISAH, PTZ i PTNW. Był członkiem Komitetu Nauk Zootechnicznych Polskiej Akademii Nauk, Krajowej Komisji Etycznej ds. Doświadczeń na Zwierzętach, a także przedstawicielem Polski w Standing Committee for Protection of Animals Rady Europy w Strasbourgu. Był radcą Głównego Lekarza Weterynarii ds. Dobrostanu Zwierząt i członkiem Rady Sanitarno-Epizootycznej, członkiem Panelu Zdrowia i Dobrostanu w Europejskim Urzędzie ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA), jest członkiem Rady Programowej Medycyna Weterynaryjna i Folia Veterinaria.

Profesor Roman Kołacz był jednym z pierwszych w Polsce, który wprowadzał do nomenklatury zootechniczno-weterynaryjnej pojęcie dobrostanu zwierząt. Jest orędownikiem ochrony zwierząt przed zadawaniem im zbędnego cierpienia i uwzględniania aspektów etycznych w hodowli zwierząt gospodarskich. Prowadzi szeroką działalność popularyzatorską, szczególnie w zakresie etycznych i prawnych aspektów dobrostanu zwierząt, za co otrzymał prestiżową nagrodę Złotego Chirona Krajowej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej.

prof. dr hab. Anna Wójcik

V Forum Genetyczne – selekcja w małych populacjach bydła mlecznego

W dniu 8 listopada 2023 roku, w Instytucie Zootechniki PIB w Balicach, odbyło się „V Forum Genetyczne – selekcja w małych populacjach bydła mlecznego”, organizowane wspólnie z Polską Federacją Hodowców Bydła i Producentów Mleka.

Fot. Prowadzący Forum dr hab. Sebastian Mucha, dr hab. Marcin Pszczoła i prelegenci

Forum, podczas którego omówiono, między innymi, wykorzystanie nowoczesnych narzędzi genomowych w ochronie zachowawczych ras bydła, cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem.

Podczas Forum zaprezentowano szeroki zakres tematów związanych z praktyką hodowlaną w małych populacjach bydła. Przedstawiono ogólną charakterystykę ras bydła mlecznego utrzymywanych w Polsce (dr Agnieszka Nowosielska, PFHBiPM), ze szczególnym uwzględnieniem rodzimych ras zachowawczych (dr Ewa Sosin, IZ PIB Balice). Podczas spotkania przybliżono przykłady strategii rozwoju rodzimych ras bydła we Francji (dr Tomasz Krychowski, PFHBiPM) oraz podejście do hodowli rasy simentalskiej w Czechach (mgr inż. Jiří Hojer, Ministerstwo Rolnictwa, Czechy), czy rozwiązania zastosowane w przypadku wdrażania selekcji genomowej dla rasy norweskiej czerwonej (dr Janez Jenko, Geno SA). Poruszono również zagadnienia praktycznych aspektów hodowli oraz perspektywy wdrożenia selekcji genomowej dla rasy biało-żółtej (dr hab. Witold Chabuz, prof. UPL). Forum prowadzili: dr Agnieszka Nowosielska, dr hab. Sebastian Mucha (CGen PFHBiPM), dr hab. Marcin Pszczółka (UP).

Fot. Dr Krzysztof Duda – Dyrektor Instytutu Zootechniki PIB i Leszek Hądzlik – Prezydent Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka (fot. <https://iz.edu.pl/aktualnosci/v-forum-genetyczne-selekcja-w-malych-populacjach-bydla-mlecznego-balice-8-listopada-2023-roku/>)

Podczas Forum podpisane zostało porozumienie dotyczące wspólnych działań Instytutu Zootechniki PIB oraz Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka w tym zakresie.

dr hab. Aldona Kawęcka, prof. IZ PIB

Forum Hipologiczne im. Prof. Jerzego Zwolińskiego

W dniach 21-22 września w Stadninie Koni Racot odbyła się konferencja **Forum Hipologiczne im. Prof. Jerzego Zwolińskiego** zorganizowana przez Pracownię Hodowli Koni Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Pierwsza edycja konferencji odbyła się pięć lat wcześniej (2018), w związku z 40-stą rocznicą śmierci Profesora Jerzego Zwolińskiego (1921-1978) – rektora Akademii Rolniczej w Poznaniu, wybitnego hipologa, autora wielu publikacji oraz znanego wszystkim i wciąż bardzo aktualnego podręcznika pt. „Hodowla Koni”.

W konferencji wzięło udział ponad 70 uczestników z różnych stron Polski. Patronat nad wydarzeniem objęły: Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN, Polski Związek Hodowców Koni, Związek Hodowców Koni Wielkopolskich, Polskie Towarzystwo Hippiatryczne, Polskie Towarzystwo Nauk Weterynaryjnych, Polskie Towarzystwo Zootechniczne, oraz Wielkopolska Izba Lekarsko-Weterynaryjna.

Tegoroczną konferencję postanowiliśmy zorganizować „bliżej koni”. Wybór padł na Stadninę Koni Racot, która jest nie tylko jednym z najważniejszych historycznie miejsc związanych z hodowlą koni w Polsce, lecz bardzo prężnie rozwijającym się w ostatnim czasie ośrodkiem, kładącym nacisk zarówno na rozwój hodowli, jak i na promocję jeździectwa. Pomimo zmiany lokalizacji, główna idea konferencji pozostała jednak taka sama – spotkanie grona osób reprezentujących różne gałęzie szeroko rozumianej hipologii – naukowców, lekarzy weterynarii, studentów, hodowców i miłośników koni oraz przedstawicieli związków i organizacji hodowlanych.

Fot. 1. Uczestnicy Forum Hipologicznego im. Prof. Jerzego Zwolińskiego (fot. Z. Bienert)

Fot. 2. Pokaz hodowlany (fot. Z. Bienert)

wania wrzodów żołądka i dwunastnicy jako choroby cywilizacyjnej. Ostatni wykład, połączony z cieszącą się dużym zainteresowaniem częścią warsztatową, dotyczył techniki prawidłowego dopasowania siodła. Ponadto, uczestnicy Forum mogli tego dnia wysłuchać czterech wybranych doniesień konferencyjnych oraz zapoznać się z sesją posterową o bardzo zróżnicowanej tematyce. Ostatnim punktem czwartkowego programu był panel dyskusyjny pt. „Dokąd zmierza hodowla koni w Polsce – obawy i nadzieje”, w którym udział wzięli przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz prywatni hodowcy koni i pozostali uczestnicy konferencji. Dyskusja dotyczyła trzech głównych aspektów: ochrony zasobów genetycznych koni, przyszłości hodowli państwowej oraz organizacji i związków zrzeszających hodowców.

W piątkowym programie znalazły się wykłady dotyczące badań chromosomów koni, wykorzystania koników polskich w ochronie terenów cennych przyrodniczo oraz perspektyw rozwoju nutrigenomiki koni. Niewątpliwą atrakcją dla uczestników konferencji był pokaz hodowlany i zwiedzanie Stadniny Koni Racot poprowadzone przez pełniącą funkcję kierownika stadniny p. mgr inż. Annę Biela-

Fot. 3. Zwiedzanie Stadniny Koni Racot (fot. Z. Bienert)

Zgodnie z naszym założeniem, wynikająca z tego różnorodność spojrzeń i poglądów, połączona z urozmaiconą tematyką wykładów konferencyjnych pozwala wszystkim na poszerzanie horyzontów wiedzy, wymianę doświadczeń, nawiązywanie nowych nici współpracy oraz na silniejszą integrację środowiska.

Pierwszego dnia wykłady wygłoszone przez zaproszonych prelegentów dotyczyły: monitoringu ciąży i opieki okołoporodowej u koni, zastosowania termografii w medycynie weterynaryjnej i fizjoterapii oraz występo-

wę-Smoczyk. Na zakończenie dwudniowego wydarzenia organizatorzy dokonali jego podsumowania i wręczyli nagrody za wyróżniające się doniesienia konferencyjne.

Na koniec jeszcze raz serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy sprawili, że zorganizowane przez nas wydarzenie było w naszym odczuciu bardzo udane. Mamy nadzieję, że zaproponowana przez nas formuła łącząca różne „końskie światy”, a tym samym różne spojrzenia, będzie przynosiła zamierzone owoce, jeszcze bardziej motywując nas do organizacji kolejnych edycji Forum.

*dr hab. Jakub Cieślak, mgr Weronika Skrzetuska,
dr Alicja Borowska,
dr Mariusz Maćkowski
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
Pracownia Hodowli Koni*

Europejskie Sympozjum Genetyki Drobiu

Organizatorem naukowym sympozjów jest III Grupa Robocza Europejskiej Federacji Światowego Stowarzyszenia Wiedzy Drobiarskiej (WPSA – World’s Poultry Science Association). Spotkania te mają długą historię. Po drugiej wojnie światowej, w podzielonej Europie, w tzw. krajach socjalistycznych odbywały się konferencje pod hasłem „Aktualne Problemy Genetyki Drobiu” (AVIAGEN). Ich gospodarzem były zwykle ówczesna Czechosłowacja i Polska. Natomiast z drugiej strony „żelaznej kurtyny” organizowany był Europejski Okrągły Stół Hodowców Drobiu (jako kontynuator brytyjskiej formuły debat uniwersyteckich genetyków z przedstawicielami koncernów hodowlanych). Po upadku komunizmu doszło do integracji obydwu struktur. W ostatniej konferencji AVIAGEN (która odbyła się w 1997 roku w Uhrineves, Czechy) uczestniczyło już wielu delegatów z Europy Zachodniej. Wtedy też zdecydowano o organizacji europejskich sympozjów. Pierwsza edycja odbyła się w 1999 roku w Mariensee (Niemcy), a kolejne co dwa lata (z wyjątkiem „przerwy pandemicznej”) w Gödöllő (Węgry), Wageningen (Holandia), Dubrowniku (Chorwacja), Braedstrup (Dania), Będlewie koło Poznania, Peebles (Wielka Brytania), Wenecji (Włochy), Tuusuli (Finlandia), Saint Malo (Francja), Pradze (Czechy) i listopadzie tego roku w Hannoverze (Niemcy).

Mimo zadeklarowanej w nazwie europejskości, wśród uczestników jest coraz więcej delegatów spoza Starego Kontynentu, szczególnie z Ameryki Północnej i Azji. Nade wszystko jednak jest to forum dyskusji nauki z praktyką, miejsce inicjowania wspólnych badawczych przedsięwzięć. Wśród wiodących tematów tegorocznego sympozjum był problem nadwyżki piskląt męskich w hodowli drobiu nieśnego. Jest to poważne wyzwanie, nie tylko dla praktyki. W przeciwieństwie do ssaków, nie wchodzi w grę seksowanie nasienia. Uśmiercanie piskląt męskich w pierwszym dniu, spotyka się ze sprzeciwem nie tylko obrońców zwierząt, lecz także generuje wzrost cen piskląt, a w konsekwencji ma wpływ na rentowność produkcji. Działania zmie-

rzające do rozwiązania tego problemu podejmowane są co najmniej od kilku lat. Generalnie, „środek ciężkości” badań przesuwają się z diagnostyki płci zarodka w stronę inżynierii chromosomu Z ukierunkowanej na rozwój płci żeńskiej.

Fot. Sala obrad tegorocznego sympozjum w Hanowerze, 8-10 listopada 2023. (fot. T. Szwaczkowski)

Wiele miejsca poświęcono wykorzystaniu zasobów genowych drobiu w komercyjnej produkcji jaj i mięsa. Główną ideą tego podejścia jest poszerzenie oferty hodowlanej (szczególnie kur, w przypadku innych gatunków drobiu sprawa ma marginalny wydźwięk), w kontekście ekologicznych oczekiwań społeczeństwa. Nie odbywa się to jednak kosztem redukcji zasobów genetycznych, bowiem prace hodowlane prowadzone są wyłącznie na „nadwyżkach” populacji (bez naruszania struktury populacji objętej programem ochrony). Wówczas lokalne rasy są komponentami w programach krzyżowania, co z definicji (głównie dzięki heterozji) dobrze rokuje użytkowości mieszańców. Atutem tego rozwiązania nie są bynajmniej spektakularne wyniki produkcyjne, lecz przede wszystkim lepsza adaptacja osobników do lokalnych warunków środowiska. Z dotychczasowych doświadczeń (szczególnie Niemiec) rysują się duże możliwości aplikacyjne.

Tematyka sympozjum była znacznie szersza i obejmowała m.in. genomikę mikroflory przewodu pokarmowego, implementację nowych cech i technologii do programów genetycznego doskonalenia populacji.

Nie po raz pierwszy nagrodzono młodych adeptów nauki. W tym roku byli to doktoranci reprezentujący: Swedish University of Agricultural Sciences w Uppsali, Scotland's Rural College w Edynburgu oraz Universität Hohenheim w Stuttgarcie.

Niepokoje natomiast zbyt mała reprezentacja środowiska naukowego z Polski, zważywszy na fakt, że genetyka i genomika drobiu uprawiana jest w kilku jednostkach badawczych.

prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski

Zawody Obedience w UP w Lublinie

21 października 2023 r., w Arenie Konnej Ośrodka Jeździeckiego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, odbyły się Zawody Obedience. Obedience, oznaczające posłuszeństwo sportowe, to jedna z wielu dyscyplin sportów kynologicznych.

Fot. Zawody Obedience (fot. M. Goleman)

W zawodach wystartowało 28 zawodników z całej Polski. Mogliśmy oglądać starty teamów człowiek-pies na czterech poziomach trudności, od klasy 0 (najłatwiejsza, dla psów początkujących) poprzez klasy 1 i 2, po klasę 3 o najwyższym poziomie trudności. Można było zaobserwować ogromne zaangażowanie w pracę zarówno psów, jak i ich przewodników, precyzję i szybkość wykonywania ćwiczeń oraz radość pracy przewodników ze swoim psem.

Starty odbywały się na dwóch ringach równocześnie. Na ringu pierwszym oceniane były klasy 0 i 1 przez sędzinę Magdalenę Galak z Krosna, na drugim ringu klasy 2 i 3 przez sędziego Jacka Lewkowicza z Krakowa. Sprawne i komfortowe przeprowadzenie ocen na ringach zagwarantowała infrastruktura Ośrodka Jeździeckiego Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Arena Konna jest najlepszym miejscem w Polsce w jakim dotychczas odbywały się zawody kynologiczne.

W zawodach, wzięli udział między innymi studenci i absolwenci naszej Uczelni, kierunku behawiorystyka zwierząt. Dodatkowo wspierali swoją pomocą organizację wydarzenia razem z doktorantami ze Szkoły Doktorskiej UP w Lublinie.

Fot. Zawody posłuszeństwa sportowego (fot. M. Goleman)

Wydarzenie objął patronatem Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie a organizatorem zawodów był Zakład Behawioru i Dobrostanu Zwierząt (Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki) oraz Związek Kynologiczny w Polsce Oddział Lublin.

*Dr hab. Małgorzata Goleman
Zakład Behawioru i Dobrostanu Zwierząt
Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki UP w Lublinie*

Halowe Zawody Regionalne i Towarzyskie w Skokach oraz „Felin Hobby Horse” w UP w Lublinie

W dniach 28-29 października 2023 r. w Arenie Konnej Ośrodka Jeździeckiego Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie odbyły się Halowe Zawody Regionalne i Towarzyskie w Skokach oraz zawody „Felin Hobby Horse”.

W zawodach wzięło udział łącznie około 120 koni, przez dwa dni rozegrano 16 konkursów, w tym 5 towarzyskich o wysokości przeszkód od 50 do 120 cm. Komisja sędziowska oceniała zawodników w konkursach z trafieniem w normę czasu, dwufazowych i zwykłych. Zwycięzcy otrzymali pamiątkowe puchary oraz nagrody.

Fot. Zawody Regionalne i Towarzyskie w Skokach (fot. P. Pater)

Fot. Studenci kierunku studiów hipologia i jeździectwo (fot. P. Pater)

Swoją kolejną odsłonę miały również zawody „Felin Hobby Horse”. Rozegrano w nich cztery konkursy, w tym konkurs potęgi skoku. Triumfował w nim Konrad Duk pokonując wysokość 120 cm. Dodatkowo rozegrano konkurs specjalny na najlepsze przebranie dla jeźdźca, w którym zwyciężyła Karolina Dylczyk.

Zaangażowaniem i pracowitością wykazali się studenci kierunku studiów hipologia i jeździectwa, którzy przez dwa dni trwania zawodów pomagali we wszystkich czynnościach organizacyjnych.

Organizatorem wydarzenia z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie była Katedra Hodowli i Użytkowania Koni. Partnerem wydarzenia był Totalizator Sportowy Lotto.

*prof. dr hab. Izabela Wilk, mgr Ewelina Tkaczyk
Katedra Hodowli i Użytkowania Koni
Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki UP w Lublinie*
<https://iz.edu.pl/aktualnosci/>

Tytuły i stopnie naukowe

PROFESURY

Postanowieniem Prezydenta RP Andrzeja Dudy z dnia 7 września 2023 r. tytuł profesora nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika i rybactwo otrzymał **dr hab. Krzysztof Kupren** z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

HABILITACJE

Dr hab. Anna Katarzyna Stępniewska – nadanie stopnia przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w dniu 21 września 2023 r.

Osiągnięcie naukowe: „**Poziom wybranych hormonów i składników mineralnych w organizmie szczura i kurcząt zależy od zastosowanej formy chromu w diecie**”

Dr hab. Dobrochna Adamek-Urbańska – nadanie stopnia doktora habilitowanego przez Radę Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w dniu 19 września 2023 r.

Osiągnięcie naukowe: „**Ocena stanu homeostazy i adaptacji ryb do zmiennych warunków środowiska wodnego w warunkach akwakultury**”

Dr hab. Anita Zaworska-Zakrzewska – nadanie stopnia doktora habilitowanego przez Radę Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w dniu 27 października 2023 r.

Osiągnięcie naukowe: „**Wykorzystanie krajowych materiałów paszowych o charakterze białkowo-energetycznym w zrównoważonej produkcji zwierzęcej**”

Dr hab. Beata Bąk – nadanie stopnia doktora habilitowanego przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie dnia 17 listopada 2023 r.

Osiągnięcie naukowe: „**Wykrywanie warrozy i zgnilca amerykańskiego pszczoł z wykorzystaniem półprzewodnikowych czujników gazu**”

DOKTORATY

Dr Aleksandra Garbiec – nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie dnia 21 września 2023 r.

Tytuł rozprawy: „**Ocena zależności pomiędzy poziomem stresu a lateralizacją motoryczną i temperamentem u psów towarzyszących**”

Promotor – dr hab. Mirosław Karpiński, profesor uczelni

Dr inż. Patrycja Anna Skowronek – nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie dnia 21 września 2023 r.

Tytuł rozprawy: „**Wpływ ekstraktu z konopi oraz olejku CBD na parametry fizjologiczne – biochemiczne związane z odpornością u robotnic pszczoł miodnych (*Apis mellifera*)**”

Promotor – prof. dr hab. Aneta Strachecka

Dr inż. Anna Skowerska-Wiśniewska – nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie dnia 21 września 2023 r.

Tytuł rozprawy: „**Obraz reakcji behawioralno-fizjologicznych koni w warunkach zaburzonego życia stadnego i wsparcia socjalnego podczas izolacji**”

Promotor – prof. dr hab. Iwona Janczarek

Dr Min Gao – nadanie stopnia doktora przez Radę Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w dniu 27 października 2023 r.

Tytuł rozprawy: „**Fermentowany makuch rzepakowy ogranicza produkcję gazów cieplarnianych w przewodzie pokarmowym kurcząt rzeźnych i krów mlecznych**”

Promotor: prof. dr hab. Małgorzata Szumacher

Promotor pomocniczy: dr hab. Bartosz Kierończyk

Dr Haihao Huang – nadanie stopnia doktora przez Radę Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w dniu 30 października 2023 r.

Tytuł rozprawy: „**Liście Paulowni w regulacji metanogenezy i biouwodorowania u krów mlecznych**”

Promotor: prof. dr hab. Adam Cieślak

Dr Katarzyna Perz – nadanie stopnia doktora przez Radę Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w dniu 08 listopada 2023 r.

Tytuł rozprawy: „**Wpływ egzogennej amylazy na wartość pokarmową nasion grochu siewnego (*Pisum sativum L.*) oraz bobiku (*Vicia Faba L.*) w żywieniu kurcząt rzeźnych**”

Promotor: dr hab. Marcin Hejdysz

Dr inż. Rafał Maciaszek – nadanie stopnia doktora przez Radę Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w dniu 20 listopada 2023 r.

Tytuł rozprawy: „**Potencjał inwazyjny epibiontów krewetek z rodzaju *Neocardina* oraz metody kontroli ich ekspansji**”

Promotor – dr hab. Wiesław Świderek

Dr inż. Żaneta Szweda – nadanie stopnia doktora przez Radę Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w dniu 20 listopada 2023 r.

Tytuł rozprawy: „**Zróżnicowanie użytkowe i genetyczne krajowego pogłowia kóz ze szczególnym uwzględnieniem kozy kazimierzowskiej**”

Promotor: prof. dr hab. Roman Niżnikowski

Dr inż. Sylwia Czurgiel – nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie dnia 20 października 2023 r.

Tytuł rozprawy: „**Wpływ zróżnicowanego żywienia na przyswajalność β -karotenu i tokoferoli u owiec i danieli**”

Promotor: dr hab. inż. Zofia Antoszkiewicz

Promotor pomocniczy: dr inż. Magdalena Mazur-Kuśnerek

Dr inż. Maciej Błażejowski – nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie dnia 20 października 2023 r.

Tytuł rozprawy: „**Abiotyczne determinanty sukcesji środowiskowej trawianki *Perccottus glenii* Dybowski, 1877**”

Promotor: dr hab. inż. Piotr Hliwa, prof. UWM

Dr inż. Przemysław Piech – nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie dnia 14 listopada 2023 r.

Tytuł rozprawy: „**Biotechnika rozrodu rozpióra (*Ballerus ballerus* L.) oraz wpływ wybranych czynników biotycznych i abiotycznych na wzrost oraz przeżywalność larw w warunkach kontrolowanych**”

Promotor: prof. dr hab. inż. Roman Kujawa

Dr inż. Katarzyna Teresa Rafalska – nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie dnia 17 listopada 2023 r.

Tytuł rozprawy: „**Analiza fosfoproteomów ejakulatów indorów (*Meleagris gallopavo*) o zróżnicowanej jakości biologicznej**”

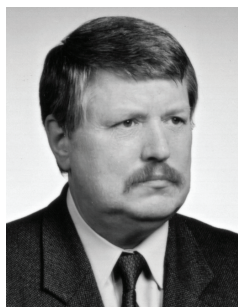
Promotor: dr hab. Paweł Wysocki, prof. UWM

Promotor pomocniczy: dr inż. Aleksandra Orzołek

Pro memoria

dr hab. Krystyn Chudoba, prof. uczelni (1946-2023)

Urodził się 23 lutego 1946 r. w Krakowie. W tym samym roku rodzina przeniosła się do Wrocławia, gdzie ukończył szkołę podstawową i liceum ogólnokształcące. Po 2-letniej służbie wojskowej studiował na Wydziale Zootechnicznym Akademii Rolniczej we Wrocławiu. Studia ukończył z wyróżnieniem w roku 1974. Pracę zawodową rozpoczął w Katedrze Genetyki i Ogólnej Hodowli Zwierząt, gdzie kierował badaniami na temat „Analiza związku polimorficznego układu transferyn z cechami użytkowymi zwierząt hodowlanych”, koordynowanymi przez Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN. Rozprawę doktorską pt. „Analiza wpływu polimorficznego układu transferyn surowicy krwi na cechy mleczności bydła” obronił „z wyróżnieniem”

w roku 1981, a następnie został zatrudniony na stanowisku adiunkta. W tym też czasie nabył umiejętności programowania maszyn cyfrowych ODRA i RIAD, komputerów. Był jednym z kilku polskich naukowców nauk zootechnicznych posługujących się sprawnie programowaniem komputerów.

W roku 1986 rozpoczął pracę w Katedrze/Zakładzie Hodowli Owiec i Zwierząt Futerkowych Instytutu Hodowli Zwierząt. W tym zakresie uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego, a następnie został zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Opracował mikrokomputerowy system hodowlany dla owiec, testowany w Zakładzie Doświadczalnym Instytutu Zootechniki Kołuda Wielka oraz w Instytucie Zootechniki w Baliach. Brał też udział w trzech innych projektach badawczych KBN.

Łącznie opublikował ponad 100 opracowań, w tym oryginalne prace twórcze, monografie, referaty, skrypty i rozdziały w podręcznikach akademickich związane z ogólną hodowlą zwierząt oraz hodowlą szczegółową owiec.

W latach osiemdziesiątych przez dwie kadencje był członkiem Senatu Uczelni, a w latach dziewięćdziesiątych – Rzecznikiem Dyscyplinarnym dla Studentów Wydziału Zootechnicznego, następnie członkiem Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów, później Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów. W latach 90. był także członkiem Uczelnianej Komisji Przetargowej ds. Sprzętu Komputerowego. Od roku 2002 redaktorem merytorycznym Zeszytów Naukowych Uniwersytetu Przyrodniczego – serii Biologia i Hodowla Zwierząt.

Pozazawodowo: aktywny działacz Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Tu m.in. w latach 90. członek władz centralnych. Pełnił funkcję Prezesa „Oddziału Wrocławskiego PTTK”. Jednocześnie był członkiem Komisji Egzaminacyjnej przy Marszałku Województwa Dolnośląskiego ds. Przewodników Sudeckich oraz członek Rady Parków Krajobrazowych Dolnego Śląska. Za działalność społeczną odznaczony m.in. Odznaką Honorową „Za Zasługi dla Miasta Wrocławia i Województwa Wrocławskiego” oraz Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi.

http://muzeum.upwr.edu.pl/muzeum/2_2/index.php?_pcid=2&_sb=&_emid=108

Kalendarium konferencyjne

Wydarzenie	Data i miejsce
KRAJOWE	
XXIX Szkoła Zimowa Hodowców Bydła https://ptz.icm.edu.pl/szkola-zimowa-hodowcow-bydla/	26-29.02.2024 r, Zakopane
61. Naukowa Konferencja Pszczelarska www.opisik.pulawy.pl , www.inhort.pl	05-06.03.2024 r, Puławy
XVII Ogólnopolska Konferencja Behawioryzmu Zwierząt https://www.kongreskonie.pl/	23.03.2024 r. ONLINE
XVIII Forum Zootechniczno-Weterynaryjne: „Rozród zwierząt w dobie selekcji genomowej” https://forumzoowet.pl/	18-19.04.2024 r, Poznań
I Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa Psy i Koty w Nauce i Praktyce pt. „Dobrostan psa i kota” https://piesikot.zut.edu.pl/	14.06.2024 r, Szczecin
LXXXVIII Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego „Hodowla zwierząt perspektywą rozwoju Polski” https://zjazdptz2024.uws.edu.pl/	11-13.09.2024 r, Siedlce
XXXIV Sympozjum PB WPSA	16-18.09.2024 r, Lublin
MIĘDZYNARODOWE	
International Conference on Aquatic Animals and Aquaculture Engineering https://waset.org/aquatic-animals-and-aquaculture-engineering-conference-in-january-2024-in-tokyo	11-12.01.2024 Tokyo, Japan
BSAS Dairy Nutrition Conference https://www.bsas.org.uk/events/article/bsas-dairy-nutrition-conference-10-11th-jan-2024	10.01.2024 r, Telford, Anglia
NordGen's farm animal conference https://www.nordgen.org/en/farm-animal-conference-2024/	7-8.02.2024 r, Uppsala, Szwecja
1st Global Conference on Animal Science and Veterinary Medicine (GCASVM) https://globalconference.ca/registration-details	9-11.02.2024 r, Vancouver, Canada
IV Międzynarodowa Konferencja Techniczna Eimeriana Avia 2024 https://eimeriana-avia.pl/	16-17.02.2024 r. Jachranka
2nd International Conference on Animal Science and Veterinary Medicine https://animalscience.pulsusconference.com/	8-9.04.2024 Amsterdam, Netherland

International Conference on Life Sciences https://lisci2024.org/index	13-14.04.2024 Virtual Conference
2nd EAAP Regional Meeting - Mediterranean Region https://regional2024.eaap.org/	24-26.04.2024r., Nicosia, Cypr
The Animal Nutrition Conference of Canada https://www.anacan.org/education-and-events/annual-conference/	14-16.05.2024 Winnipeg, Manitoba Canada
II Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Hodowla owadów na cele paszowe i żywieniowe” https://uwm.edu.pl/wydarzenia/ii-miedzynarodowa-konferencja-naukowa-hodowla-owadow-na-cele-paszowe-i-zywieniowe	19-20.06.2024 r., Olsztyn, Polska
XVI European Poultry Conference https://epc2024.com/	24-28.06.2024 r., Valencia, Spain
The 11th European Conference on Precision Livestock Farming https://www.eaplf.eu/	9-12.09.2024 r., Bologna, Włochy
Genetics Days https://upwr.edu.pl/wspolpraca/projekty/ministerstwo-edukacji-i-nauki/doskonalana-nauka-ii/organizacja-miedzynarodowej-konferencji-xxx-genetics-days	10-13.09.2024 r., Wrocław
The 75th EAAP Annual Meeting https://eaap2024.org/	1-5.09.2024 r., Florence, Włochy

Redakcja: Eugeniusz Grela, Aldona Kawęcka, Monika Michalczuk,
Ela Sawicka, Brygida Ślaska, Tomasz Szwaczkowski, Anna Wójcik

Kontakt: monika_michalczuk@sggw.edu.pl

Skład i łamanie – Joanna Płużańska
Projekt okładki – Patryk Grela

Sponsor wydawniczy

